

A Győri Ítéltábla a Győrött, 2018. május 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt **vádlott neve** vádlott ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2018. február 14. napján kihirdetett 3.B.68/2017/22. számú ítéletét megváltoztatja:

A vádlott szabadságvesztését - a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezés mellőzésével - 3 (három) évre súlyosítja, továbbá a vádlottat 5 (öt) év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra és 3 (három) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

A vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmadának kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Ha a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Megállapítja, hogy az első fokú eljárásban 41.069,- (negyvenegyezer-hatvankilenc) forint bűnügyi költség merült fel, melynek megfizetésére a vádlott köteles.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Tatabányai Törvényszék a 2018. február 14. napján kelt 3.B.68/2017/22. számú ítéletében **vádlott neve** vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a./ pont III. fordulat, (5) bekezdés b./ pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§). Ezért halmazati büntetésül 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 5.000.000 Ft (10.000 Ft egy napi tétel, 10.000 Ft egy napi tétel összege) pénzbüntetésre ítélte. Határozott továbbá a bűnjelek jogi sorsáról.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a tényállás részben téves megállapítása, hosszabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása, valamint foglalkozástól és közügyektől eltiltás alkalmazása érdekében jelentett be fellebbezést. Fellebbezésének írásbeli indokolásában a BH2007.399. számú eseti döntésre hivatkozva rámutatott, hogy a terhelt bűnösségét az adóbevallások benyújtásával elkövetett, az adóhatósággal szemben alkalmazott tudatos megtévesztés megalapozza, továbbá a bűncselekmény befejezetté vált az adóbevallás benyújtásával. Álláspontja szerint a bűncselekmény megvalósulása szempontjából közömbös, hogy utólag az önellenőrzés eredményeképpen kimutatott adóhiány kiegyenlítésével a terhelt pótlólag az adóbevétel csökkentését mérsékelte. Ezzel kapcsolatban rámutatott, hogy a szándékosan előidézett,

majd utólag önellenőrzéssel mérsékelt adóhiány a büntetés kiszabása körében bírhat jelentőséggel. Ezért - véleménye szerint - indokolt a terhelt által 2014. január, február, március havi bevallási időszakokban benyújtott, majd utólag önellenőrzéssel korrigált adóbevallások vonatkozásában is a bűnösség megállapítása. Kifejtette, hogy az első fokú bíróság nem vette kellő figyelembe a cselekmény, büntetési tételében is megnyilvánuló súlyosságát, ugyanis a halmazatban álló bűncselekmények büntetési tétele 5-11 évig terjedő szabadságvesztés, a középmérték 8 év. Álláspontja szerint a túlsúlyban lévő nyomatékos enyhítő körülmények sem indokolják az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását, illetve a foglalkozástól és a közügyektől eltiltás mellőzését.

A vádlott és védője felmentés valamint enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.101/2018/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított formában fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket alaptalannak találta. Kifejtette, hogy a törvényszék a büntetőeljárás szabályokat betartotta, a releváns bizonyítékokat beszerezte, azokat megfelelően értékelve megalapozott tényállást állapított meg, amely azonban az okozott vagyoni hátrány és a terhelt cégének az adóhatóság által nyilvántartott köztartozása tekintetében pontosításra szorul. Az első fokú bíróság az indokolási kötelezettségének is eleget tett, majd helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az önrevízióval érintett hónapok is a bűnösség körébe tartoznak. Ekként a vádlott bűnösségére vont következtetés okszerű, a cselekmények minősítése törvényes. Hangsúlyozta, hogy a törvényszék a büntetéskiszabási tényezőket nem a súlyuknak megfelelően vette figyelembe a joghátrány meghatározásakor, ugyanis a súlyosító körülmények számára és nyomatékára tekintettel az enyhítő szakasz teljes kimerítésével, és a 8 év középmértéktől jelentős mértékben elmaradó tartamban megállapított büntetés eltúlzottan enyhe.

Összességében indítványozta, hogy az ítéletábra az első fokú bíróság ítéletét változtassa meg, a terhelttel szemben kiszabott büntetés tartamát emelje fel, mellőzze a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést, a vádlottat határozott ideig tiltsa el a cégvezetői foglalkozástól valamint a közügyek gyakorlásától. Indítványozta továbbá annak rögzítését, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni, valamint a vádlott kötelezését 41.069 Ft bűnügyi költség viselésére. Egyebekben helybenhagyási indítványt tett a tényállás korrekcióját követően.

A védő a másodfokú eljárásban tett észrevételében rámutatott, hogy a költségvetési csalás törvényi tényállási elemei maradéktalanul nem valósultak meg. Kifejtette, hogy a költségvetési csalás több mozzanatú bűncselekmény, valamint annak ellenére, hogy a vádlott a bevallásában nem a valós adatokat tüntette fel, azonban nyilvánosak voltak a mérlegadatok, amelyek az adóhatóság számára is átláthatóak voltak. Másodlagos, enyhítésre irányuló jogorvoslati kérelme tekintetében előadta, hogy a védelem nem ért egyet a vádhatóság okfejtésével a büntetéskiszabás tekintetében. Védelem üzleti és emberi egzisztenciáját ugyanis teljesen romba döntené a végrehajtandó szabadságvesztés alkalmazása, az érintené fiai és munkavállalóinak a helyzetét. Véleménye szerint a speciális prevenciót kellőképpen szolgálja a feltételes elítélés, tekintettel arra, hogy védelem az adóhiányt pótlékokkal együtt megfizette, és köztartozás mentes adózói státuszba került. Kifejtette továbbá, hogy a büntetés felfüggesztésének időtartama és a kiszabott pénzbüntetés is eltúlzott, továbbá indokolatlannak tartotta a cégvezetői foglalkozástól illetve a közügyek gyakorlásától való eltiltás alkalmazását.

A másodfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakat változatlan formában fenntartotta. Elsőként a védelmi beadványban írtakra reagálva előadta, hogy a

fizetendő adóról szabályos bevallást kell benyújtani a hatóságnak, annak a nyilvántartásban szerepelnie kell. A vádlott ugyan a saját részére vezette, hogy valójában mennyi adófizetési kötelezettség terheli, viszont ezeket az adatokat eltitkolta az adóhatóság elől azáltal, hogy valótlan adatokat közölt, ily módon elkövetve a terhére rótt bűncselekményt. Ezt követően a vádhatóság képviselője a szankció mértékére tért ki, amely véleménye szerint nem tükrözi kellőképpen, hogy hasonló bűncselekmények miatt állt már bíróság előtt a terhelt, és a korábbi felfüggesztett szabadságvesztés büntetéseknek nem volt visszatartó ereje, tehát a fokozatosság elvére is tekintettel súlyosabb büntetés indokolt vele szemben. Az pedig nem szolgálhat mentségül, hogy az 1 milliárd forint árbevételű cég az állami kötelezettségének nem tesz eleget, amit ugyan bizonyos mértékben enyhít a megtérített adó mértéke, viszont a 90 millió forintos tartozás fennmaradt. Nyomatékos súlyosító körülményként a vádlott büntetett előéletére tért ki, majd hangsúlyozta a különös részi büntetési tételkeretet, majd kifejtette, hogy indokolatlan a törvényi középértéktől történő ilyen mértékű eltérés.

Az írásban benyújtott indítványait fenntartva kérte a vádlottal szemben az első fokon kiszabott szabadságvesztés tartamának jelentős mértékű felemelését, a próbaidőre történő felfüggesztés mellőzését, egyebekben pedig az első fokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A védő a fellebbviteli nyilvános ülésen fenntartotta a felmentés illetve az enyhítésre irányuló fellebbezését, valamint a perbeszédében elhangzottakat az észrevételében írtakkal együtt.

Álláspontja szerint a törvényszék törvényesen folytatta le a bizonyítási eljárást, és a cselekmény minősítése is megfelelő. Az ügyészi állásponttal annyiban nem értett egyet, hogy mivel a közhiteles cégnyilvántartásban vezetett mérlegadatok között volt a pénzügyi kötelezettség számon tartva, amit védenec nem titkolt el, és ezek a mérlegadatok a NAV számára is publikusak voltak, amelyből látható volt, hogy a cég több milliós adótartozást görgetett maga előtt. Rámutatott ismételtén, hogy az adózás több mozzanatú cselekmény, amelynek a vádlott bűnössége tekintetében jelentősége van. Ezt követően kifejtette, hogy amennyiben a felmentés vonatkozásában az ítélet tábla nem ért egyet a védői érveléssel, abban az esetben az enyhítésre irányuló kérelmét az alábbiak szerint részletezte. Hangsúlyozta, hogy késedelmi pótlékkal együtt 450 millió forint befizetésre került, és 350 - részben hátrányos helyzetű - munkavállalót foglalkoztat a cég. Véleménye szerint a szükségesség és arányosság elvének megfelel a szankció, a próbaidő tartama és a pénzbüntetés mértéke viszont eltúlzott. Eseti döntésre is hivatkozott, amely esetben a kártérítésre tekintettel felfüggesztett szabadságvesztés jogerős kiszabására került sor. Hivatkozott ezzel kapcsolatban arra, hogy védenec visszafizette a tartozását, törvényszék magatartást tanúsít, köztartozásmentes adózói státuszba került, továbbá 2018 januárjában két újabb megbízást is elnyert. Az első fokú eljárás lezárásakor már csak mulasztási bírság tartozása volt, a NAV az eddigi fizetési hajlandóságára és a pénzügyi adataira tekintettel részletfizetést adott számára, amit teljesít. Kérte az ügyészi indítvány elutasítását.

Az ítélet tábla az előterjesztett jogorvoslati kérelmek közül a büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezést találta megalapozottnak.

Az ellentétes irányú fellebbezésekre tekintettel a másodfokon eljáró bíróság a törvényszék ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348.§ (1) bekezdése szerint. A felülvizsgálat során nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, illetőleg megalapozatlansági hibát, amely akadályát képezte volna az ítélet érdemi másodfokú felülbírálatának.

Az első fokú bíróság a perrendi szabályokat megtartva, megfelelő körben és törvényesen folytatta le a bizonyítási eljárást. A felülbírálat során az ítélet tábla megállapította, hogy az első fokú bíróság a bizonyítási eljárásban az ügy eldöntéséhez szükséges valamennyi bizonyítékot beszerezte, tartalmukat okszerűen értékelte. Megállapította az ítélet tábla, hogy a törvényszék rendelkezésére

álltak az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges objektív bizonyítékok, amelyek alapján a tényállás aggálytalanul megállapítható volt.

A vádlott beismerte a bűncselekmény elkövetését. Az első fokú bíróság értékelte az okirati bizonyítékokat, a NAV részletesen kidolgozott feljelentését és mellékleteit, a számviteli bizonylatokat, az elektronikus úton benyújtott havi adóbevallásokat, a vádlott által vezetett „házi könyvelést”, bankszámla kivonatokat, és felvette a szükséges személyi bizonyítást. Az értékelt bizonyítékok egy irányba mutattak, egymást kiegészítették, illetve alátámasztották.

Az eljárási és logikai hibáktól mentesen, mérlegeléssel megállapított tényállás azonos bizonyítékok mellett nem támadható és nem írható felül a felülmérlegelési tilalom folytán. A törvényszék ítéletének tényállása teljes mértékben megalapozott, így a Be. 351.§ (1) bekezdése szerint alapját képezte a másodfokú bíróság határozatának is. A felmentésre irányuló fellebbezés ekként eredményesen nem táadható.

A másodfokú bíróság a tényállást csaknem minden tekintetben megalapozottnak találta, amit annyiban pontosított, hogy a NAV 2018. február 13. napján adott tájékoztatása szerint (bírósági iratok 21. lapszám) az okozott vagyoni hátrány 237.715.650 Ft erejéig megtérült.

Mivel a bírósági iratok 22/2. alszámú adatbázis lekérdezés megnevezésű csatolt irata azt tartalmazza, hogy a 1. Kft. 2018. februárjában - az első fokú eljárás befejezésekor - köztehermentes adózó, ezért azt nem korrigálta az ítéletábra.

A törvényszék a megalapozott tényállás alapján helyesen vont következtetést a vádlott bűnösségére, a bűncselekmények minősítése és az ahhoz fűzött jogi indokolás helytálló.

A terhelt az irányadó tényállás alapján elkövette a költségvetési csalás büntettét, amely üzletszerűen - Btk. 459.§ (1) bekezdés 28. pont - elkövetettnek minősül. A vagyoni hátrány fogalmát ugyancsak az értelmező rendelkezések 459.§ (1) bekezdés 17. pontja határozza meg, a (6) bekezdés b./ pontja pedig a vagyoni hátránynak a minősítést megalapozó értékhatárát rögzíti.

A bűncselekmény jogi tárgya az államháztartás fiskális bevételeinek biztosításához és a költségvetés prudens működéséhez fűződő érdek. A cselekmény elkövetési magatartása a tévedésbe ejtés vagy tévedésbe tartás, illetve a valós tény elhallgatása, amikor azt közölni kellene. A bűncselekmény eredménye a költségvetésnek okozott vagyoni hátrány. A törvény a szándékos elkövetést rendeli büntetni, az elkövetői tudattartalomnak ki kell terjednie a más személy tévedésbe ejtésére, tartására a költségvetési pénzeszközökre vonatkozó tartalommal. A befejezett alakzat a vagyoni hátrány bekövetkezésével megvalósul, a bűncselekmény az okozott vagyoni hátrány mértéke szerint minősül.

A Büntető Törvénykönyvhöz szóló Kommentár elméleti megfogalmazásába a jelen cselekmény illeszkedik, az első fokú bíróság az ezzel kapcsolatos érvelését kifejtette, amellyel egyetértett a táblabíróság.

A terhelt nem tett eleget a jogszabályi kötelezettségének, amely jogi következményekkel jár. A költségvetési csalás törvényi tényállásába ütközik **vádlott neve** törvénysértő magatartása, mivel a valós ÁFA-fizetési kötelezettségét eltitkolta, nem tett eleget az adóbevallási kötelezettségének. Önellenőrzéssel már csak akkor módosított, amikor az eljárás megindult ellene. Az önellenőrzés amúgy sem ilyen esetben alkalmazható, hanem akkor, ha csupán egyszerű mulasztásról, netán akár

önhibából fakadó elírásról van szó, amely azonban erre az esetre egyáltalán nem alkalmazható. A vádlott volt az, aki egyértelműen irányította az adóbevallási folyamatot, meghatározva a befizetendő ÁFA összegét, és tette ezt mindezt valótlanul, a bevételi illetve a költségoldalán jelentkező összegek oly módon történő figyelmen kívül hagyásával, amely cége terheit csökkentette.

A költségvetési csalás büntette halmazatban a folytatólagosan (Btk. 6.§ (2) bekezdés) elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségével egyértelműen megállapítható.

A büntetéskiszabási körülményeket az első fokú bíróság felsorolta, majd az enyhítő és súlyosító körülmények értékelésével megállapította, hogy mindezekhez képest az enyhítő szakasz teljes kimerítésével végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetés elégséges szankció, amellyel az ítéletábla osztva az ügyészség érvelését nem értett egyet.

A súlyosabban minősülő cselekmény büntetési tétele 5-10 évig terjedő szabadságvesztés, a halmazatra tekintettel a középérték 8 év. A büntetési tétel alsó határa ekként 5 év, és a sértett kártalanítására tett törekvés kétségtelenül ehhez az alsó határhoz közelít a büntetéskiszabás szempontjából. Figyelemmel kell lenni azonban arra, hogy a vádlott korábban két alkalommal - 1997 és 2002 évben - állt már bíróság előtt, felelősségét hasonló bűncselekmények elkövetésében mondták ki, mindkét alkalommal próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetést pénzbüntetéssel együtt kiszabva. Kétségtelen tény, hogy a próbaidő eredményes elteltéig a vádlott tartózkodott attól, hogy törvénybe ütköző cselekményt kövessen el. Azonban ezt követően ismételtelen nem megengedhető magatartást tanúsított immár harmadszor. Lehet hivatkozni a védelmi oldalról a vádlott életvitelére, családi körülményeire, arra, hogy a fiai vinnék tovább a céget terveik szerint, számos alkalmazottjukra, akiknek megélhetését ezen munkaviszony, valamint az újabb szerződésekből fakadó megbízások jelentik. Ez elfogadható, csakúgy mint hogy a munkaerő kölcsönzés felelőssége teher a vállalkozók számára.

A büntetés kiszabási körülmények együttes értékelésével, figyelemmel az alanyi és tárgyi ismérvekre, az ítéletábla arra az álláspontra helyezkedett - osztva a fellebbviteli főügyészség álláspontját -, hogy a törvényszék által az első fokú eljárásban alkalmazott szankció nem minősíthető arányosnak az elkövető és a cselekmény társadalomra veszélyességi fokával, összességében nem szolgálja hatékonyan a büntetési célokat akként, hogy az egyéni megelőzés szempontját helyezi csupán előtérbe.

Mivel az ítéletábla a vádlottal szemben alkalmazott szabadságvesztés tartamának súlyosítását indokoltnak találta - az enyhítő körülményekre tekintettel az enyhítő szakasz alkalmazásával (Btk. 82.§ (2) bekezdés b./ pont) - a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzésével (Btk. 85.§ (1) bekezdés) végrehajtandó szabadságvesztést alkalmazott. Önmagában a terhelt személyi körülményei mellett a cég helyzete, és a hangsúlyozottan utólag befizetett adóhátralék, egyáltalán nem teszik indokoltá, hogy a büntetés célja, annak végrehajtása nélkül elérhető lenne, visszautalva ebben a körben **vádlott neve** előéleti adataira is.

A pénzbüntetés alkalmazása sem kifogásolható a másodfokú eljárásban, hiszen annak törvényi előfeltételei maradéktalanul fennállnak, hiszen megfelelő vagyona, jövedelme van a vádlottnak, továbbá a haszonszerzési célzat sem vitatható.

Alaposnak találta az ítéletábla az ügyészi fellebbezést a börtönbüntetés súlyosítása mellett a foglalkozástól eltiltás büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása tekintetében is,

ugyanis a vádlott gazdasági társaság vezető tisztségviselőjeként tudatosan megszegve e kötelezettségéből eredő szabályokat követett el bűncselekményt.

Ezért a másodfokú bíróság a vádlottat a Btk. 52.§ (1) bekezdés b./ pontja alapján eltiltotta a foglalkozás gyakorlásától - figyelemmel a 18/2007. BK véleményben foglaltakra - a Btk. 53.§ (1), (2) bekezdésében írt keretek között.

Továbbá a vádlottat az ítélőtábla az általa elkövetett bűncselekmények jellegéből, valamint előéletéből adódóan a Btk. 61.§ (1)-(2) bekezdése alapján eltiltotta a közügyektől, mivel méltatlan azok gyakorlására.

A Btk. 51.§ (1) bekezdésére figyelemmel az ügydöntő határozatban rendelkezni kell arról, hogy a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Az első fokú bíróság elmulasztott rendelkezni az első fokú eljárásban szakértő igazságügyi orvos szakértő kirendelése által felmerült bűnügyi költség viseléséről, amelyet pótol a másodfokú bíróság a Be. 338.§ (1) bekezdése alapján.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítélőtábla a Tatabányai Törvényszék ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően megváltoztatta, egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2018. május 10.

. Csák Csilla sk. előadó bíró. Péntek
László sk. a tanács elnöke. Vajda
Edit sk. bíró

Ez az ítélet és a Tatabányai Törvényszék 2018. február 14. napján kelt 3.B.68/2017/22. számú ítélete meg nem változtatott részében 2018. május 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

. Péntek László sk.
a tanács elnöke